

Kaisa Lepola
Johtaja
Valtion lastensuojeluyksiköt

Sisäministeriö
Viite: Lausuntopyyntöne 6.6.2022 VN/23284/2021

Valtion koulukotien lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi poliisilain 9 luvun 1 ja 10 §:n muuttamisesta ja eräistä siihen liittyvistä laeista

Valtion koulukodit (VKK) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta hallituksen esityksestä poliisilain 9 luvun 1 ja 10 §:n muuttamisesta ja eräistä siihen liittyvistä laeista. VKK keskittyy ottamaan kantaa lausunnossaan ehdotukseen lakien muuttamisesta erityisesti lastensuojelun ja sosiaalipäivystyksen virka-avun maksuttomuuteen liittyen.

Lain muutosehdotuksen mukaan sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain nojalla poliisin antama virka-apu olisi maksutonta lastensuojelutehtävässä ja sosiaalipäivystyksen tehtävässä. Esityksen tavoitteena on lisätä niiden henkilöiden suojaa, jotka ovat yhteiskunnassamme erityisen haavoittuvassa asemassa. Samalla pyritään turvaamaan poliisin ja sosiaalihuollon viranomaisten mahdollisuudet hoitaa niille laeissa säädetty tehtävät.

Sijaishuollossa olevien lasten oikeus erityiseen suojeluun ja tukeen sekä lapsen edun ensisijaisuus on huomioitu esityksessä hyvin. Erityisen suojelun toteuttaminen ja lapsen oikeudet ulottuvat laajasti viranomaisten toimintaan ja siihen sisältyy myös virka-avun saanti. Poliisin sosiaalitoimelle ja lastensuojelun eri tehtäviin antama virka-apu varmistaa sen, että kaikkien osapuolten oikeusturva ja turvallisuus voidaan varmistaa. Valtion koulukotien näkökulmasta työntekijöiden turvallisuus tulee kyetä turvaamaan esimerkiksi päihtynyttä lasta palautettaessa laitokseen karkumatkalta. Nämä tilanteet poikkeuksetta vaativat virka-apua turvaamaan tilanne niin lapsen kuin työntekijän näkökulmasta. Näissä tilanteissa on ollut lukuisia kriittisiä- ja vaaratilanteita.

Maksuttomuus varmistaa sen, että virka-apua pyydetään aina kun se on tarpeen varmistamaan sosiaalihuollon/ lastensuojelun asiakkaan ja työntekijän turvallisuus. Taloudelliset intressit tai monimutkaisuus tilanteiden tulkinnassa eivät saa ohjata tai vaikuttaa haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden välttämättömän avun ja tuen saantia. Vaativassa sijaishuollossa virka-avun maksuttomuus viranomaiselle mahdollistaa laskutuksesta aiheutuviin hallinnollisiin tehtäviin tarvittavien resurssien kohdentamista ydintehtäviin. Samalla viranomaisten välistä yhteistyötä vahvistetaan, sujuvoitetaan eikä tehokkuus kärsi.

Valtion koulukodit pitää ehdotettuja maksuttomuuteen liittyviä muutoksia poliisilakiin, sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annettuun lakiin kannatettavina.

27.6.2022

Kaisa Lepola
Johtaja
Valtion lastensuojeluyksiköt